

PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA: VÝZVA ALEBO PREKÁŽKA

Meno:

Dátum:

Téma:	Zameranie:
špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, poruchy učenia, školské vzdelávanie, poruchy učenia vo vývinovom cykle, sociálna skupina a spolupatričnosť	Psychologická disciplína: vývinová psychológia, pedagogická psychológia, sociálna psychológia Odporúčaný odbor štúdia: lekárstvo a ošetrovateľstvo, sociálna práca, logopédia a liečebná pedagogika, učiteľstvo a pedagogické vedy

Otázky a úlohy:

1. Prečítajte si časť Andreinho rediagnostického špeciálnopedagogického vyšetrenia, ktoré bolo realizované po 2,5 roku. Identifikujte oblasti, v ktorých došlo k zmenám. Skúste formulovať prognózu Andreinho vzdelávania vo vyššom sekundárnom stupni. Čo tieto informácie prinášajú priamo vám vo vašej budúcej profesii? Považujete tieto informácie za užitočné/prínosné pre vašu budúcu prax? Ak áno, v akom zmysle?

1

Z vyšetrenia:

Fonematické uvedomovanie: sluchová analýza je na priemernej úrovni, nepresnosti pozorujeme pri náročnejších podnetoch – pseudoslovách. Pri zložitejšej manipulácii so slovami, pri transpozícii hlások má Andrea ťažkosti s podržaním podnetov v pamäti, čo spôsobuje neistotu a miernu chybovosť. Okamžitá verbálno-akustická pamäť je mierne znížená.

Vizuálna percepcia: zraková diferenciácia je v norme. Práca so zložitou grafickou figúrou je na priemernej úrovni. Vizuálna pamäť v norme.

Krátkodobá a dlhodobá pamäť: sú v norme. Schopnosť odolávať rušivým vplyvom v procese zapamätávania je v poriadku. Krivka učenia má kolísavý charakter s rastúcou tendenciou.

Úroveň zámerne uplatnenej pozornosti je v poriadku. Schopnosť rozdeľovať pozornosť, psychomotorické tempo a flexibilita pozornosti dosahujú subnormný výkon.

Písomný prejav: pravou rukou s nesprávne zautomatizovaným úchopom. Písmo je čitateľné. Početnosť chýb je v priemere – podpriemere najčastejšie sa vyskytujú pri aplikácii i/y a pri veľkých/malých písmenách vlastných podstatných mien.

Čítanie: plynulé čítanie zhlukov slov s prirodzenou intonáciou, s minimálnymi zarážkami, tempo je naďalej pomalé, na úrovni poruchy. Pozorujeme zámery slov, ktoré môžu ovplyvňovať schopnosť porozumieť textu (zaklopal/zakopaľ, zarazil/zrazil, chromý/chorým, krtkovým/krtovým). Reprodukcia textu je v súlade s dejovou líniou, porozumenie neúplné. V teste čítania, zameranom na porozumenie textu na úrovni viet, výkon žiačky klesá do pásma rizika so slabou presnosťou čítania. Zadaná k úlohám má potrebu opakovanne prečítať, následne sa jej darí úspešne ich riešiť. Pri čítaní textu sa veľmi zameriava na správnu techniku a popritom robí chyby, v zložitejších slovách sa tempo spomalí a slovo preslabikuje, porozumenie a reprodukcia je slabšia, potrebuje pomocné otázky. V diktovanom texte je prítomný mierny výskyt gramatických chýb, písmo je čitateľné.

2. Zopakujte si poradie a charakteristiky jednotlivých vývinových období. Nakreslite časovú os, vyznačte do nej tieto obdobia a zaznačte všetky informácie o Andrei, ktoré považujete za kľúčové. Ktoré z informácií sú podľa vášho názoru pre Andreino fungovanie v škole najdôležitejšie? Prečo? Videla by to Andrea rovnako ako vy? A čo jej mama? Zamyslite sa i nad utváraním identity Andrey ako osoby s diagnózou špecifická porucha učenia v priebehu dospievania. Akú rolu tu zohráva samotná porucha?

3. Vytvorte základné odporúčania Andreinho vzdelávania pre učiteľský zbor, školský podporný tím, samotnú Andreu a jej rodičov. Zároveň navrhnete konkrétne podporné opatrenia, ktoré by mohla škola využiť na zvýšenie jej akademickej úspešnosti.

2

4. Aké postavenie má Andrea vo svojej triede? Prečo? Navrhnete súbor konkrétnych aktivít, cvičení, techník, ktorými by sa mohlo pracovať s celou Andreinou triedou, a tak skvalitniť ich vzájomné vzťahy a prežívanú pohodu vo vzťahu k spomínanej „*inakosti, úľavám a pod.*“

5. Vyhľadajte minimálne dve zahraničné/domáce vedecké štúdie venované jednotlivcom s poruchami učenia v dospelosti. Venujte pozornosť ich zastúpeniu vo vysokoškolskom štúdiu, v konkrétnych študijných odboroch či profesiách. Zamerajte sa aj na ich bežné každodenné fungovanie. Identifikujte informácie, ktoré by Vám mohli byť nápomocné pri vykonávaní vašej budúcej profesie, a formulujte ich ako akési „posolstvá“ pre ostatných.

Kde sa dozviem viac?

- Benchetrit, R., & Katz, I. (2019). "This is my way ... I am an ambassador" identity voices of teachers with learning disorders. *Teaching and Teacher Education*, 86, 102923.
<https://doi.org/10.1016/j.tate.2019.102923>
- Evans W. (2014). „I am not a dyslexic person I'm a person with dyslexia“: identity constructions of dyslexia among students in nurse education. *Journal of Advanced Nursing*, 70(2), 360-72.
<https://doi.org/10.1111/jan.12199>
- Chetcuti, D., Ruth Falzon, R. & Camilleri, S. (2016). *d pebble in my shoe. Teenagers' experiences of dyslexia and examinations*. Dostupné na: [Chetcuti-Falzon-Camilleri-2016-d-pebble-in-my-shoe-Book-for-teenagers-Erasmus-Funded-project.pdf \(eda-info.eu\)](https://www.eda-info.eu/Chetcuti-Falzon-Camilleri-2016-d-pebble-in-my-shoe-Book-for-teenagers-Erasmus-Funded-project.pdf)
- Liga za duševné zdravie (2020). *ADHD nekončí v detstve*. Film. Dostupné: <https://www.youtube.com/watch?v=pTK9rHqOOPs&feature=youtu.be>
- Longobardi, C., Fabris, M. A., Mendola, M. & Prino, L. E. (2019). Examining the selection of university courses in young adults with learning disabilities. *Dyslexia*, 25(2), 219-224.
- Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR (2023). *Katalóg podporných opatrení*.
<https://podporneopatrenia.minedu.sk/katalog-podpornych-opatreni/>
- Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (2023). *Obsahové štandardy pre diagnostickú činnosť – diagnostika v zariadeniach poradenstva a prevencie a v prostredí škôl*.
<https://www.minedu.sk/obsahove-standardy-pre-diagnosticku-cinnost-diagnostika-v-zariadeniach-poradenstva-a-prevencie-a-v-prostredi-skol/>
- Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (2023). *Obsahové štandardy odborných činností v zariadeniach poradenstva a prevencie a v prostredí škôl*.
<https://www.minedu.sk/obsahove-standardy-odbornych-cinnosti-v-zariadeniach-poradenstva-a-prevencie-a-v-prostredi-skol/>

**UČITEĽSKÁ
AKADÉMIA**
Univerzita Komenského
v Bratislave

Ako citovať tento učebný materiál:

Lemešová, M., Minarovičová, K., Sokolová, L., & Zacharová, Z. (2024). *Výzva alebo prekážka*. In: Dvorská, D., Sokolová, L., Karolčík, Š., Dovičák, M., Griguš, S., & Hrcán, Z.: Učiteľská akadémia UK [webová stránka]. Získané z <https://www.ucitelskaakademia.sk/pripady-a-pribehy/psychologia-x-krat-inak/vyzva-alebo-prekazka>

Prípadové štúdie a zadania sú súčasťou publikácie:

Lemešová, M., Minarovičová, K., Sokolová, L., & Zacharová, Z. (2024). *Psychológia x-krát inak*. Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 978-80-223-5955-9.